

chiepiscopo sine consilio, et assensu, seu voto suffraganeorum, quo præstito tenentur episcopi infra sex menses publicare in suis diocesis conciliaria statuta; sed non inconsulto Romano pontifice, num. 47 ad 51.

Nec ideo ipsa obligant extra provinciam, bene autem intra, etiam successorem episcopi, et licet obligent ad penam, non vero ad culpam, nisi hoc declaraverit concilium, n. 52 ad 55.

CONCILIIUM EPISCOPALE, SEU SYNODUS DIOECESANA.

Synodus quid denotet. Vid. verb. Concilium, art. 3, num. 1.

Synodus diocæsana quoties, et quando sit ab episcopo vel archiepiscopo celebranda, et quid si habeat duas civitates unitas in sua diocesi, num. 2 ad 8.

Synodus cleri Romani convocari potest ab eminentissimo vicario Urbis, num. 9.

Vicarius generalis episcopi, vicarius capitularis alique prælati episcopo inferiores an possint synodum congregare, num. 10, 11, 12.

Episcopus an possit synodum congregare per alium et quid si in diocesi sit constitutus vicarius apostolicus, num. 13 et 14.

Synodus an fieri possit ab episcopo ante visitationem diocesis, et pro ejusdem convocatione an teneatur exquirere consilium capituli, et quid si capitulum quamvis specialiter invitatum nolit intervenire, num. 15 ad 25.

Laici an sint ab episcopo ad synodum invitandi, num. 26.

Qui teneantur ad synodum accedere, et qui compelli possint ab episcopo ad interessendum, n. 27 ad 41.

Quid de constitutionibus faciendis in synodo diocæsana, et qui teneantur, vel non ad earum observantiam, num. 42 ad 53.

Canonici ad synodum accedentes, cujus expensis vivere debeant, num. 54.

Quid circa præcedentiam sedendi in synodo, num. 55 ad 58.

Alia ad rem, num. 59 ad 69, et verb. Concursus, verb. Examinatores.

Alia vide num. 71 et seqq. ad finem.

CONCIONATOR.

Vide verb. Prædicator, per tot.

CONCLAVISTA (II, 855).

Electio, qualitates, privilegia et reservationes beneficiorum conclavistarum. Vid. verb. Conclavista, num. 1 ad 5, et num. 8.

Conclavistatus probari debet; et quibus concedatur apostolicus protonotarius, num. 6 et 7.

Dapiferorum privilegia, et eorum beneficia, num. 9 ad 12.

Conclavistarum et dapiferorum beneficia quoad regulam xxii cancellariæ, num. 13 et 14.

CONCORDATA (II, 861).

Concordata quid sint, quam vim habeant, et unde duxerint originem. Vid. verb. Concordata, num. 1 ad 4.

Varia afferuntur concordata, scilicet: Bavaricum, Neapolitanum, Borussicum et Belgicum, num. 5 ad 9.

CONCORDATUM GALLICUM (II, 871).

Pragmaticæ sanctionis origo; illius articuli et vices. Vid. verb. Concordatum Gallicum, num. 1 ad 5.

Abrogata fuit, substitutis in ejus locum concordatis Bononiensibus, quæ referuntur, num. 4, 5.

Varia in illa querelæ, sed inutiles, num. 6.

Hæc concordata usque ad annum 1789 vigerunt, num. 7.

Concordatum anni 1801; Conventio dicta Fontis Bellaquei, et concordatum cum Ludovico XVIII, num. 8 ad 10.

CONCORDATA QUOAD BENEFICIA.

Vid. verb. Beneficia, art. 11 per totum.

CONCUBINATUS.

Concubinarius nequit absolvi, nisi prius ejecta concubina. Vide verb. Absolutio, art. 2, num. 11.

Concubinatus quid sit. Vide verb. Luxuria, n. 7. Concubinatus poena quæ sit. Vide verb. Poena, art. 2, num. 74 ad 81.

CONCURSUS (II, 877).

Concursus ut legitime et canonice fiat, servanda est dispositio sacrorum canonum et apostolicarum constitutionum, decretorum, et signanter dispositio concilii Tridentini, Pii V, Clementis XI, et novissime Benedicti XIV, ac unaquæque affertur. Vide verb. Concursus, art. 1, num. 1 ad 5.

CONCURSUS EDICERE, ET FACERE AD QUEM SPECTET, ET QUINAM DEBEANT, ET POSSINT AD ILLUM ADMITTI.

Concursus edicere spectat ad episcopum, seu ordinarium; si tamen habeat vicarium generalem sibi Roma missum, etiam iste assistere debet, imo si sit apostolicus, ad hunc præcise pertinet, ut etiam synodus, etc. Vide verb. Concursus, art. 2, num. 1 ad 4.

Edicta pro concursu habendo ad parochiales vacantes, quarum collatio pertinet ad inferiores prælatos, qui non habent territorium distinctum, nec jus congregandi synodum, debent publicari ab episcopo, in cujus diocesi parochia existit: vel ab alio, qui est vicinior, si sit nullius, et coram eo concursus fieri, et ad ipsum episcopum ex dignis digniorem eligere, et inferiori prælati pro collatione seu institutione remittere spectat; e contra vero, si secus, num. 5 ad 9, et verb. Abbas, num. 27 et 28.

Episcopus manutenendus est in sua quasi possessione instituendi concursus, donec prælati inferior coram iudice competente legitime probaverit jus cogendi synodum habere, illamque alias cogisse, in eaque examinatores ad præscriptam concilii formam deputasse, num. 10 et 11.

Concursus, qui in vacationibus parochialium fieri solet coram episcopo viciniore, si occasione pestis civitas illius sit bannita, et aditus præclusus ad eundem ordinarium viciniorem, potest prorogari, num. 12.

Concursus edicta ordinarii proponere debent in beneficiis curatis reservatis sedi apostolicæ vacantibus per obitum, et instituens concursus ad formam concilii non potest ut suspectus recusari, num. 13 et 14.

Vicarius generalis episcopi potest, episcopo impedito, proponere edictum pro concursu, et coram se examen indicere, et alia ad propositum respectu vicarii generalis promuntur, n. 15 ad 18.

Capitulum nullam habet auctoritatem in his examibus, sed debet constituere officialem, seu vicarium infra octo dies post mortem episcopi, qui exsequatur, quæ obeunda essent ab episcopo, et debet indicere concursus, uti faceret episcopus, etc., num. 19 ad 22.

Novus semper concursus, et novum examen, novaque approbatio requiritur singulis vicibus pro quacunque parochialibus vacante, nec sufficit unus solus concursus pro pluribus parochialibus, num. 23.

Examinatores ex pluribus examinatis, non unum solum, sed plures, quos judicaverint idoneos, significabunt vicario, et ex istis solus vicarius eligat,

quem cæteris magis idoneum judicaverit, et etiam solus scribet litteras ad sanctissimum dominum nostrum ad quem collatio spectabit, num. 24 ad 27.

Capitulum, aut decanus cathedralis non potest indicere concursus, nec alia ad id necessaria obire, sed omnia spectant ad vicarium capitularem, num. 28 ad 32.

Nec ipse vicarius capitularis potest constituere vicarium in parochia eum, quem magis idoneum in concursu judicaverit, sed debet omnino a principio vacationis, et antequam fiat concursus, constituere in ea alium vicarium, qui curam animarum interea gerat, donec parochialis fuerit a sede apostolica magis idoneo collata, num. 32.

Ad concursus parochialium, non tantum diocæsani, sed etiam exteri debent admitti (nisi adsit aliquod privilegium, quod beneficia non conferantur exteris) etiam si aliud habeant concurrentes beneficium curatum, num. 33 et 34.

Nec episcopus prohibere potest curatis, ne accedant ad concursus aliarum parochialium; originarius tamen, et de gremio ecclesiæ est semper cæteris paribus præferendus extraneo, imo juxta multos etiam si hic dignior sit, num. 35, 36 et 37.

An exclusio a concursu operetur nullitatem ipsius concursus independenter a reclamazione exclusi. Vid. num. 65 et seqq.

Regulares omnes, quamvis sint canonici, sive Præmonstratenses, sive Lateranenses, sive quicumque alii canonici regulares, non sunt admittendi ad concursus parochialium sine dispensatione apostolica, num. 38 ad 50.

Canonici regulares omnes multo magis absque dispensatione speciali apostolica sunt incapaces ad obtinenda beneficia sæcularia non curata, num. 51 ad 56.

Possunt tamen regulares assumi in parochos sine dispensatione apostolica in parochiis eorundem monasteriorum, vel membris omnimode illis subjectis, num. 57 et 58.

Nec possunt cogi ipsi superiores regulares deputare sacerdotem sæcularem in simili parochia subjective unita ipsorum monasterio; religiosi tamen ad curam deputati non possunt reclamare si a superioribus regularibus removeantur, et quid circa congruam, num. 59, 60 et 61.

CONCURSUS QUANDO, UBI, ET QUOMODO FACIENDUS.

Eveniente alicujus parochialis ecclesiæ vacatione debet episcopus statim illius vacationis habita notitia, si opus fuerit, idoneum in ea vicarium cum congrua portione assignatione constituere; et exponuntur particule statim, et si opus fuerit. Vide verb. Concursus, art. 3, num. 1, 2 et 3.

Episcopus potest differre concursus usque ad sex menses, si parochialis in suo mense vacaverit, et usque ad quatuor, si vacaverit in mense sedi apostolicæ reservato, et currere incipiunt non a die vacationis parochiæ, sed a die scientiæ vacationis, num. 4, 5 et 6.

Tempus sex, vel quatuor respective mensium concessum episcopis ad conferendas medio concursu parochiales vacantes currit ipsis episcopis etiam si quando accedunt ad concilium provinciale, num. 7.

Pendente termino sex, vel quatuor respective mensium debet episcopus proponere edictum concursus intra decem dies, vel aliud tempus a se præfigendum, et fieri potest temporis in edicto præscripti prorogatio usque ad viginti dies, sub poena tamen nullitatis concursus publicanda, num. 8 ad 11.

Sed vide, num. 61 et 62. Concursus habitus infra terminum decem dierum non est nullus, si nemo post examen comparuit, qui se læsum prætendat, et idem, si aliqui

examinati fuerint infra decem dies, alii vero post, num. 12 et 15.

Tempus, quo debet esse affixum edictum, est arbitrium episcopo, modo non excedat viginti dies, et dies certa examinis concurrentium, et propositi edicti debet apponi in litteris citatoriis concursus, num. 14 et 15.

Si episcopus in edicto pro convocatione nullam habuit mentionem de die, quo concursus convocandus esset, debet omnibus, qui in albo concurrentium se descripserunt, notificare diem hunc, et quidem non per novum edictum, seu per citationem personalem, num. 65.

Non debet amplius audiri, qui nullo detentus legitimo impedimento non comparuit tempore concursui præscripto, e contra vero si id fuit ex legitimo impedimento, et de re adhuc integra, num. 16 et 17.

Ante lapsus terminum edicti nullus est concursus, si post ipsum compareat aliquis, qui se læsum propterea prætendat, et ideo per episcopum quid attendendum subditur, num. 18 et 19.

Uno tamen comparente ex pluribus descriptis, fieri potest concursus, nec est opus, ut proponatur secundum edictum, ut etiam si unus tantum se describi facit, num. 20 et 21.

Quando nullus ad concursus comparuit, aut certe nullus ex comparentibus vult subire examen episcopus assignare debet aliud tempus, sive edictum, et si adhuc nemo comparet, vel alias nemo idoneus reperitur, tunc conferre potest sine concursu, num. 22.

Edictum concursus debet proponi ab ordinario loci, ubi existit beneficium curatum vacans, et ibidem examen peragendum; etiam si beneficium ab ordinario alterius diocesis sit conferendum, num. 23.

Episcopus civitatum unitarum potest concursus facere in civitate, in qua reperitur, modo cum interventu examinerum diocesis, in qua sita est parochialis, num. 24.

Concursus parochialium vacantium in abbatibus, commendis, aliisque locis subjectis prælati non habentibus jus congregandi synodum, debet fieri in civitate residentiali viciniore episcopi, et elucidatur, num. 25 ad 28.

Examen concurrentium debet fieri ab episcopo, vel ipso impedito ab ejus vicario, et aliis examineribus synodalibus, non paucioribus, quam tribus, num. 29 et 30.

Examinatores ad minus sex debent eligi quotannis in synodo diocæsana, et ad summum viginti eligi possunt, perdurantque usque ad novam synodum, num. 31, 32 et 33.

Si examinatores ante celebrationem alterius synodi moriantur, vel in longinqua recedant, sive tot, ut non remaneant sex, quid peragendum, num. 34 et 35.

Examinatores synodales eligi debent, qui sint magistri, seu doctores, aut licentiatii in theologia, vel jure canonico si exstent, alioquin alii clerici sunt eligendi, qui ad id videbuntur magis idonei, num. 36 ad 38.

Tales electi examinatores debent ad sancta Dei Evangelia jurare se fideliter munus suum exsecuturos, et hoc de necesse: sufficit tamen semel præstitum sive in synodo, sive extra, num. 39 ad 41.

Concursus est nullus, in quo cum examineribus synodalibus, alius intervenit, qui non erat de synodalibus, isque examinavit, secus autem post examen si interroget tantum honoris causa, nec det votum, nec se subscribat, num. 42 et 44.

Concursus est nullus, ubi fuerunt adhibiti examinatores deputati in synodis præcedentibus, et non confirmati in synodo posteriori, ut etiam examen factum sine synodalibus examineribus in collatione

jurispatronatus, si plures presentantur, *num. 45 et 46.*

Episcopus non habet votum decisivum in concursu, sed tantum accedit, ubi vota sunt paria aut singularia, *num. 47.*

Approbatus autem nemo censetur, si ex tribus examinadoribus quilibet eorum unum approbaverit, licet episcopus uni accedat, et alia ad idem proportionaliter edicuntur, *num. 48, 49 et 50.*

Non spectat ad examinadores, sed ad episcopum solum judicare, et eligere quis ex concurrentibus ad parochiam vacantem sit magis idoneus, *num. 51.*

Rejectus in concursu parochialis potest provocare ad novum examen coram iudice appellationis etiam antequam doceat de irrationabili iudicio episcopi, et hoc fuisse comprobatur, *num. 52 ad 55.*

Dato quod examen omnium concurrentium una die fieri non possit, poterit in alia continuari. Si vero aliqua suspicio sit, quod examinandi secunda die veniant in cognitionem interrogationum examinis precedentis, nova tunc poterunt fieri interrogatoria. Nunc tamen servanda est novissima dispositio Clementis XI et Benedicti XIV, *n. 56.*

Canonicatus poenitentiarum, et canonicatus theologiae debet nunc conferri per concursum, *num. 57.* At quoad parochiales, et beneficia, quae debent conferri per concursum, vel non. Vide *verb. Beneficia, art. 3, a num. 31 ad 56.*

Consuetudo est, ut clericus ille velut aptior approbetur, qui ex majori examinantium parte magis reputatur idoneus; qui mos inolevit, *num. 64, 65.*

Electio concurrentis, cui deest major examinadorum numerus, in arbitrio episcopi posita est, illi doctrinae favet jus civile et canonicum, *num. 66 ad 69.*

Ab episcopo potest unius tantum opinio eligi, et probari in quocunque eventu, relicta multorum opinione contraria, *num. 70.*

CONCUSSIO.

ConcuSSIONIS poena quae sit, et quid sit concussio. Vide *verb. Poena, art. 2, a num. 81 ad 85.*

CONDITIO.

Conditio prout est impedimentum matrimonii. Vide *verb. Matrimonium quoad Impedimenta, art. 1, a n. 16 ad 22.*

Conditiones sibi bene visas potest adiacere fundator beneficii in limine fundationis, etiamsi sint juri communi contrariae. Vide *verb. Beneficia, art. 2, n. 12 et 15.*

CONDUCTIO, CONDUCTOR.

Vide *verb. Locatio, per tot.*

CONFESSARIUS (II, 913)

CONFESSARIUS QUOAD EA, QUAE REQUIRUNTUR IN IPSO AD VALIDE ET LICITE EJUS OFFICIUM EXERCENDUM.

In confessario, ut valide ejus officium exerceat requiritur intentio, potestas ordinis ac jurisdictionis, ac intentio, conditio sine qua non debet esse actualis, vel virtualis. Vide *verb. Confessarius, art. 1, num. 1 ad 10.*

Defectu jurisdictionis simplex sacerdos non approbatus neque valide potest absolvere a peccatis venialibus, aut mortalibus alias confessis; bene vero in articulo aut periculo mortis, etiam a quibusvis casibus, et censuris quoque reservatis, non praesente tamen sacerdote approbato, *n. 11 ad 17.* Vide etiam *verb. Jurisdictio, num. 27, 28, 34 et 55.*

Reprehenditur *num. 16 Auctor in nota.*

Confessarius sacramentum poenitentiae sine debita intentione ministrans peccat gravissime, et sacri-

lege, etiamsi sacramentum simularet ex gravi metu, vel alia gravi causa, *num. 18 ad 21.*

Potest tamen confessarius, qui reperit poenitentem absolutione indignum, obmurmurando recitare *Pater noster*, etc., ne prodat apud astantes poenitentis indignitatem, *num. 22.*

Nemo sine potestate ordinis, etiamsi esset in sacris constitutus, potest in ullo casu confessiones excipere; idque audens qualiter puniatur, *num. 23 et 24.*

Nullus sacerdos, sive saecularis, sive regularis potest confessiones excipere sine potestate jurisdictionis, sive sine approbatione; aliter absolutio esset nulla, et gravissime peccaret, et rigide posset puniri, *num. 25 ad 27.*

Potestas jurisdictionis est duplex, ordinaria scilicet, et delegata; quid sit utraque et qualiter differant potestas ordinis et jurisdictionis, *num. 28 ad 32.*

Error communis qualis, et in quo sensu dare possit jurisdictionem, *num. 33 ad 42.*

Emendatur auctor, et ostenditur errorem communem titulo destitutum non sufficere ad validam absolutionem impartientiam, *n. 42 in not.*

In confessario ultra tria requisita ad valide absolvendum uti supra *a num. 1*, requiruntur alia tria ad rite, et licite, ac digne absolvendum, scilicet *Probitas, Scientia, et Prudentia, num. 43.*

In confessario ita requiritur probitas, ut si existens in peccato mortali scienter administret sacramentum poenitentiae peccet mortaliter, ac toties, quamvis continue audiat, quoties successive absolvat, probabile tamen etiam est tantum semel peccare, *num. 44 ad 47. Monetur lector circa doctrinam traditam, in not. ad n. 47.*

Ut confessarius licite, et digne audiat confessiones, debet habere saltem scientiam mediocrem, non tenetur tamen ad eminentem, et explicatur scientia mediocris, ac eminentis, *n. 48 ad 50.*

Scientiam mediocrem tenentur omnes confessarii habere secundum magis, et minus attenda diversitate personarum, et locorum, et ignorans per eam principaliter sciendam, peccat mortaliter se exponendo ministerio confessionis, *num. 51 et 52.*

Imo confessarius ignarus ex ignorantia absolvens, quem absolvere non poterat ob reservationem peccati, vel indispositionem poenitentis, dupliciter peccat mortaliter, et nisi congruam diligentiam sincere proponat, ipsemet confitens absolvi non poterit, *num. 53 et 54.*

Monitio ad tales confessarios et ad poenitentes, qui scienter ad tales confessarios accedunt, *a num. 55 ad 58.*

Confirmatur auctoris sententia de scientia in confessariis requisita auctoritate Benedicti XIV, *in not. ad n. 58.*

Prudentia confessarii principaliter consistit, ut pro diversis diversus sit medicus, diversus doctor, diversus iudex, et maxima requiritur in exsequendis brevibus sacrae Poenitentiarum praesertim in certiorandis conjugibus de nullitate consensus ob impedimentum dirimens, quando alter eorum inscius contraxit, et dantur ad id modi plures, *n. 59 ad 79.*

Reprehenditur auctor, *n. 71 in nota.*

Prudentia confessarii potissimum requiritur, cum in confessione a poenitente sponso vel sponsa ei aperitur aliquod impedimentum dirimens, et jam parata sunt omnia ad nuptias, nec potest ab illis abstinere ad evitandam suspicionem alicujus criminis, vel infamiae inter sponso, *num. 80 ad 83.*

Prudentia confessarii requiritur pro discernendo, quando debeat, vel non monere poenitentem ignorantia alicujus gravis mali laborantem, *n. 84 ad 86.*

Confutatur auctor *n. 86. Vid. in nota.* Alia quantum ad absolutionem, *num. 87 et seqq.* Quo jure sacerdos potestatem absolvendi obtineat late disseritur, *num. 99 et seqq.*

Casus in quibus probabiliter complex sacerdos in mortis articulo valide absolvere potest, *num. 109.*

Error communis sine titulo colorato jurisdictionem certam non confert, *num. 110.*

Si poenitens sit in bona fide, et desperatur de restitutione, non admonendus, *num. 111.*

Poenitentes quando et quomodo interrogandi a confessore, *num. 112.*

Quid sentiendum de confessionibus diaconis, abbatissis et etiam laicis, olim factis, *num. 113.*

Origo potestatis in sacramento poenitentiae, *num. 114.*

CONFESSARIUS QUOAD EA QUAE CONCERNUNT EJUS APPROBATIONEM.

Vide *verb. Approbatio, per tot.*

CONFESSARIUS QUOAD EA QUAE CONCERNUNT EJUS FACULTATEM QUOAD ABSOLUTIONEM.

Vide *verb. Absolutio ubi late per totum, et verb. Complex peccati a num. 1 ad 4.*

DE FACULTATE REGULARIUM ABSOLVENDI SAECULARES A CENSURIS ET CASIBUS APOSTOLICAE SEDI RESERVATIS.

Opinio Natalis Alexandri de hac facultate, nullius momenti esse evincitur. Vid. *verb. Confessarius, art. 2, num. 1 ad 12.*

A quibus casibus sedi apostolicae reservatis religiosi, qui sunt extra Italiam, vel in Urbe, et a quibus qui sunt intra Italiam extra Urbem, poenitentes saeculares absolvere possint, *num. 15.*

Quid de casibus a Romanis pontificibus post decreta publicata sub Clemente VIII reservatis, *num. 14.*

CONFESSARIUS QUOAD VARIA ALIA.

Confessarius tenetur absolvere poenitentem alias dispositum juxta sententiam vere probabilem ipsius poenitentis etiam contra propriam opinionem. Vide *verb. Confessarius, art. 3, num. 1.*

Confutatur auctor *num. 1. Vid. in praemissionibus censoris theologi, num. 59.*

Confessarius nec debet, nec potest absolvere peccatores recidivos et consuetudinarios, qui crebro peccant contra legem Dei, naturae et Ecclesiae, si nulla in ipsis appareat spes emendationis, nec eum, qui est in proxima occasione peccandi, quam potest, et non vult dimittere, etc. *num. 2 et 3.*

Nec potest absolvere poenitentes, quos cognoscit culpabiliter ignorare mysteria fidei et praecipue illud sanctissimae Trinitatis, et Incarnationis Christi Domini; nec in magno poenitentium concursu ipsos solummodo dimidiare audire et absolvere, *n. 4 et 5.*

Religiosi semel simpliciter approbati, possunt in dioecesi episcopi approbantis quovis anni tempore, etiam Paschali, et quorumcumque etiam infirmorum confessiones audire absque ulla parochorum, vel ipsius episcopi licentia; parochum tamen saltem per scripturam apud infirmum relinquendam certiore reddendo, *num. 6.*

Valde convenit ut confessarii extra casum infirmitatis, aut alterius honestae causae, non nisi in ecclesia audiant confessiones, *num. 7 et 8.*

Confessarii sine necessitate audire non debent mulierum confessiones post crepusculum vespertinum, et ante auroram; nec earum, et puerorum extra sedem confessionalem, vel e conspectu, et non interposita crate sub poena suspensionis ab audientibus confessionibus, *num. 9 et 10.*

Confessarii possunt juberi ab episcopo, ut denegent absolutionem parentibus notabiliter contumacibus quoad filiorum educationem in rebus ad animarum salutem spectantibus, *num. 11.*

Confessarius potest absolvere et dispensare poenitentem, quamvis ante executionem dispensationis obtenta, iterum copulam illicitam habuerit cum eadem sorore feminae, quam ducere intendit. Vide *verb. Instructio parochorum, num. 33.*

Secus autem esset dicendum, si post obtentam ipsam dispensationem nondum executam dictus poenitens iterum copulam haberet, non cum eadem, sed cum alia persona intra secundum conjuncta feminae, quam ducere intendit, *num. 34.*

Alia quoad confessarium sollicitantem et complicem in peccato contra castitatem, *num. 12 ad 21.* Confessarius interdicitur exquirere a poenitentibus nomina complicum, sive sociorum in crimine, *num. 22 et seqq.*

Confessarius ordinarius monialium unicuique pro tota communitate deputari debet, *num. 29.*

Quomodo, quoties, et a quibus pro monasteriis deputari debeant confessarii extraordinarii, *num. 30 et seqq.*

Quomodo se gerere debeat is, qui olim deputatus fuit confessarius extraordinarius pro monasterio Monialium, *num. 46 et seqq.*

CONFESSARIUS MONIALIUM TAM ORDINARIUS QUAM EXTRAORDINARIUS.

Monialium confessarii pro monasteriis exemptis vel non exemptis a quo eligi debeant; et in quibus casibus possit episcopus confessarios regulares amovere a monasteriis exemptis, et alios deputare. Vide *verb. Confessarius, art. 4, n. 1 ad 8.*

Reprehenditur auctor, *n. 1, n. 86.*

Confessarii regulares pro monasteriis sibi subjectis quomodo, et quando indigeant ordinarii approbatione, *n. 9 ad 14.*

Confessarii pro monialibus non approbati nequeunt tempore jubilaei earum confessiones audire, neque approbati pro uno monasterio possunt tempore jubilaei audire confessiones monialium alterius monasterii, *n. 15 et 16.*

Confessarius praesentatus ad audiendas monialium confessiones, ad quod tempus approbati debeat, *n. 17.*

Moniales non possunt cuilibet sacerdoti ab ordinario non approbato de venialibus valide confiteri, *n. 18.*

Confessarii monialium quanto tempore durare possint, *n. 19 ad 25.*

Confessarii monialium qui esse possint, vel non, *n. 24 ad 31.*

Confessarius extraordinarius quoties in anno concedi, vel offerri debeat monialibus, *n. 32 et 33.*

Moniales an possint confessarium recusare, *n. 34 et 35.*

Moniales nolentes extraordinario confiteri an teneantur omnes coram ipso saltem comparere, *n. 36, 37.*

Confessarius extraordinarius an, et quando concedi possit moniali particulari, *n. 38 ad 41.*

Confessarius extraordinarius quo tempore deputari possit. Et an eo tempore possit ordinarius ad monasterium accedere, *n. 42 ad 45.*

Circa extraordinarium ad quid teneantur praelati regulares in regnis Hispaniarum, *n. 46 et 47.*

Confessarii et capellani monialium possunt celebrare missas sanctorum, de quibus ipsae recitant officium, *n. 48.*

Confessarii monialium, eorumque socii cujus aetatis esse debeant, *n. 49 et 50.*

Confessarius an possit ingredi clausuram ad funeris officium peragendum, *n. 51, 52 et 53.*

Confessarius clausuram ingressus ad sacramenta ministranda an possit per monasterium divagari, *num. 54.*

Quid quando confessarius monialis infirmae con-

fessionem audit, vel ipsa laborat in extremis, n. 53 et 56.

Confessarius etiam noctis tempore, in casu necessitatis, potest ingredi clausuram, num. 57.

Confessarius non potest ingredi clausuram ad audiendam confessionem illius infirmæ, quæ potest accedere ad sedem confessionalem; neque potest ingredi sub prætextu comitandi operarios, medicos, etc. neque ad conspergendum cellas monialium aqua benedicta; neque ad exorcizandam monialem emergumenam; neque ad missam celebrandam, n. 58 ad 62.

An confessarius ingredi possit clausuram ad sumendam particulam consecratam casu in ecclesiam interiorem elapsam, n. 65.

Confessarius quamvis regularis non indiget speciali licentia ad ingrediendam clausuram pro sui officii necessitatibus; an autem ingredi debeat cum socio, necne, num. 64 et 65.

Confessarius regularis monialium, ejusque socius an possint moniales alloqui, num. 66.

Confessarii extraordinarii dum occupantur in audiendis monialium confessionibus excusantur ab oneribus suæ religionis, n. 67.

Quid de confessarii habitatione: sedis confessionalis collatione, ejusdem confessarii mercede, ac vietu, n. 68 ad 75.

Confessarii an possint moniales absolvere in foro conscientie a censuris occultis, et pœnis papæ reservatis, n. 74.

In casu extremæ necessitatis, deficiente proprio confessario, an possit quilibet sacerdos ingredi clausuram ad absolutionem elargiendam, n. 75.

Quid si confessarius sollicitet monialem, et monialis sollicitata recuset eum denuntiare, n. 76 ad 79.

Alia de hac re. Vide verb. Sollicitatio.

Adducuntur ad rem novissimæ resolutiones Sacre Congregationis Concilii, n. 81. Et verb. Complex peccati, ubi ad id assignatur novissima dispositio Benedicti XIV.

An confessarius ordinarius monialium ab episcopo destinatus, et triennio elapso ex indulto Sacre Congregationis episcoporum et regularium ad alterum triennium immediate sequens confirmatus, hoc pariter elapso possit ab ipso episcopo auctoritate ordinaria destinari ad tertium triennium, n. 87 et seqq.

Ad episcopum pertinet cognoscere et approbare, an confessarius regularis debeat pernoctare prope ipsa monasteria ex causa distantie conventuum, eisi agatur de monasteriis exemptis, et regularibus subjectis, num. 91.

Vide alia de confessario præsertim extraordinario, num. 92.

CONFESSARIUS REGULARIUM.

Vide verb. Approbatio, art. 2.

CONFESSARIUS QUOAD EA, QUÆ CONCERNUNT SOLLICITATIONEM.

Ad rem adducitur in primis Constitutio Gregorii XV. Vide verb. Confessarius, art. 5, n. 1 et 2.

Sollicitatio quid sit, et per personas sollicitantes qui intelligantur, vel non, n. 3 ad 7.

Femine sollicitantes confessarium an sint denuntiandæ, et qui intelligantur per personas sollicitatas, num. 8, 9 et 10.

Sollicitatio fieri potest pluribus modis, qui assignantur, et explicantur, n. 11 ad 15.

Sollicitatio fieri etiam potest in pluribus et diversis temporibus, et assignatur quando denuntiandus sit confessarius in dictis temporibus sollicitans, num. 16 ad 25.

Sollicitatio fieri quoque potest in diversis locis, qui assignantur, et quando confessarius in dictis lo-

cis sollicitans sit denuntiandus, vel non, num. 26 ad 30.

Sollicitantes in administrandis aliis sacramentis, excepta confessione, non sunt denuntiandi, n. 31.

Confessarius consentiens mulieri sollicitanti an sit denuntiandus, necne, num. 32 et 33.

Vide in nota.

Confessarium sollicitantem quando et quis tenetur denuntiare, vel non, num. 34 ad 40.

Denuntiatio confessarii sollicitantis quibus facienda sit, num. 41.

Episcopi, inquisitores, generales ordinum regularium sollicitantes quibus denuntiandi, n. 42 ad 45.

Obligati ad denuntiandum, et non denuntiantes in quam censuram incurrant, num. 46, 47 et 48.

Vide in nota.

Qualis sit terminus pro denuntiatione facienda, num. 49 et 50.

Pœnitens sollicitatus in excommunicationem incursus ob non factam denuntiationem a quo confessario absolvi posset, num. 51, 52 et 53.

Confessarius sollicitans a quo absolvi possit, num. 54.

Confessarii an, et quando absolvere possint pœnitentes sollicitatos ante factam denuntiationem confessarii sollicitantis; et quid si aliquis pœnitens induci nequeat ad personaliter denuntiandum, n. 55 ad 58.

Pœnitens sollicitatus tenetur ad denuntiandum, quamvis ad id non moneatur a confessario, et quid contra tales confessarios ad id non mōnentes, n. 59, 60 et 61.

Confessarii sollicitantes qua pœna puniendi, et quis contra ipsos procedere possit, et quales testes admitti possint ad probandum, n. 62 ad 65.

Circa sollicitationem attendenda est novissima constitutio Benedicti XIV, n. 66.

Vide etiam, n. 67.

CONFESSIO (II, 1017).

Confessiones sacramentales factæ sacerdoti non approbato nullæ sunt, licet de peccatis jam confessis; quæ regula comprehendit eos etiam qui privilegii bullæ *Cruciata* obtinuerunt. Vide verb. Confessio, num. 1 ad 3.

Illorum pœnæ qui confessionem audiunt, ad presbyteratum non promoti, num. 4.

Quid de confessionibus Cappucinorum, num. 5.

Confessiones simultaneæ virorum et uxorum improbantur apud Græcos, num. 6.

Quales circumstantiæ aperiendæ in confessione, num. 7, 8.

Per confessionem omni sacerdoti approbato satisficit canoni *Omnis utriusque sexus*, num. 9.

Confessionis annuæ præceptum obligat, etiam non commissa gravi culpa, num. 10.

Parochus si prudenter credere non possit parochiano asserenti confessionem peregrisse, communionem etiam paschalem illi concedere non debet, num. 11.

Episcopi possunt limitatam facultatem audiendi confessiones dare regularibus, num. 12.

Quæ scientia in necessitate sufficiat pro approbatione, num. 13.

Quid de confessione laico facta, num. 14.

Pœnitens interrogatus a confessario de peccato non confesso potestne jurare non commisisse, num. 51.

Sacerdos conferens sacramenta non tenetur præmittere confessionem, sed sufficit contritio; hac de re præceptum Tridentini concilii exponitur, num. 16, 17.

Quoad alia. Vid. verb. Pœnitentiæ sacramentum.

CONFIRMATIO (II, 1017).

QUOAD EJUS ESSE, INSTITUTIONEM, MATERIAM, ET FORMAM.

Quid sit confirmatio, quæ est unum ex septem

novæ legis sacramentis a baptismo distinctum a Christo in nocte Cœnæ institutum. Vide verb. Confirmatio, art. 1, num. 1 ad 4.

Materia remota sacramenti confirmationis est chrisma confectum ex oleo olivarum, et balsamo simul consecrato ab episcopo. Vide num. 5.

Mistura balsami nunquam omittenda est de necessitate præcepti; at de necessitate sacramenti aliqui negant; sed affirmativa tutior tenenda, n. 6 ad 10.

Materia proxima confirmationis est unctio cum chrismate facta in modum crucis in fronte confirmandi, a num. 11 ad 17.

Forma consueta sacramenti confirmationis in Ecclesia Latina est ista: *Signo te signo crucis, et confirmo te chrismate salutis, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti*, num. 18.

Præfata verba, vel æquivalentia necessitate præcepti, et sacramenti sunt necessaria, n. 19 ad 25.

CONFIRMATIO QUOAD EJUS MINISTRUM ET SUBJECTUM.

Minister ordinarius sacramenti confirmationis est solus episcopus, qui etsi excommunicatus, etc., valide confert, et etiam si non esset ipse confirmatus. Vide verb. Confirmatio, art. 2, num. 1, 2 et 3.

Minister extraordinarius confirmationis potest esse simplex sacerdos ex speciali commissione, et delegatione summi pontificis, ut jam præstitum; non solet tamen nisi ex urgentissimis causis, n. 4, 5 et 6, et num. 42 et 45.

Confirmationis sacramentum a presbyteris Italo-Græcis conferri nequit, num. 44 et seqq.

Confirmationis sacramentum conferri potest a P. custode, et guardiano Sancti Sepulcri absentibus episcopis Latini ritus, cum oleo, et chrismate etiam antiquis, si nova haberi non possint a catholico antistite benedictis, n. 56 et seqq.

Conferri potest confirmationis sacramentum ab abbatibus Cryptæ Ferratæ episcopali characterè præditis, semel singulis annis in illius monasterii ecclesia per se ipsos, num. 58.

Episcopus non potest in alterius diœcesi confirmare suos subditos, vel pontificales actus exercere absque licentia episcopi diœcesani sub pœna suspensionis ab exercitio pontificalium, nec in nullius, imo nec archiepisc. in diœcesi suffraganei, num. 7, 8 et 9.

Quinimo nec in propria diœcesi potest episcopus licite ministrare confirmationis sacramentum personis alterius diœcesis absque consensu episcopi confirmandorum, juxta quosdam sub pœna suspensionis: at per alios verius ab ea excusatur, et culpa, num. 10, 11 et 12.

Episcopi vero attentiores talem usum confirmandi non subditos sine facultate suorum ordinariorum non admittunt; quod si se inde expresse declarent non intendere eos confirmare, invaliditate afficerentur, num. 15 et 14.

Ad viciniorem episcopum spectat conferre chrisma, consecrare aras, vel altaria portatilia, sede vacante, et vicarius capitularis procurare debet, ut illi subministretur victus conveniens, et equorum expensæ; ac expenditur vicinior, idemque firmatur quoad loca exempta, et abbatias nullius, num. 15, 16 et 17.

Episcopus in parochialibus monachorum exemptorum potest administrare sacramentum confirmationis, invitis ipsis regularibus, et contra eos hujusmodi administrationem impediētes, censuris procedere, num. 18.

Abbas si tentet conferre sacramentum confirmationis, nihil agit, non obstantibus privilegiis obtentis ante concilium Tridentinum; potest tamen, qui vere est nullius territorio separato, diœcesique distincta, vocare quemcumque catholicum antistitem, num. 19 et 20.

Non potest episcopus, nec archiepiscopus, nec

patriarcha in locis alienæ diœcesis, ubi aliquas habet ecclesias sibi immediate subjectas, licentiam concedere extraneo episcopo administrandi sacramentum confirmationis et ordinis, nec pontificalia munia exercendi absque licentia illius episcopi, in cujus diœcesi locus est constitutus, num. 21.

Si episcopus sit commendatarius abbatie nullius, non potest ibi illius subditos ordines conferre, vel synodum, aut concursum facere, sed bene confirmationis sacramentum administrare, altaria et capellas consecrare, aliaque pontificalia exercere, num. 22.

Episcopus alienus sacramentum confirmationis administrans debet ab episcopo diœcesano provideri, num. 25.

Quando ordinarius vadit per diœcesim extra visitationis occasionem, licet ad consecrandam, vel reconciliandam ecclesiam, vel sacramentum confirmationis administrandum, neminem cogere potest ad subministrandas expensas, neque pro equis, neque pro victualibus, num. 24 ad 30.

Subjectum capax confirmationis valide recipientis, est omnis homo baptizatus, et nondum confirmatus: permittens tamen bis confirmari, et bis confirmans non fiunt irregulares, num. 31 ad 34.

Confirmationis sacramentum in Ecclesia Occidentali conferri nequit ante usum rationis; quibus tamen ex causis conferri possit, n. 48 ad 55.

Infantes, quamvis valide possint confirmari ante usum rationis, non tamen licite, sed amentes, et furiosi, licet perpetuo tales, etiam licite, n. 55 et 56.

Multi possunt licite confirmari, etiam si fuerint a nativitate tales, nec non infirmi mortis proximi, num. 57 et 58.

In adultis, et mente sanis, ut valide confirmetur, requiritur intentio saltem habitualis confirmationem recipiendi; et ad licite recipiendum necessarius est gratiæ status; non tamen exigitur esse jejunos, num. 59, 40 et 41.

Confirmationis sacramentum conferri non debet pueris parum instructis in christiana doctrina, num. 54.

CONFIRMATIO QUOAD EJUS NECESSITATEM, EFFECTUM, PATRINUM ET CÆREMONIAS.

Licet sacramentum confirmationis non sit necessarium ad salutem, neque necessitate mediæ, neque necessitate præcepti, est tamen necessarium, ut non contemnatur. Vide verb. Confirmatio, art. 3, n. 1 et 2.

Tenentur tamen hoc sacramentum prius recipere omnes, qui volunt primam tonsuram suscipere, et ad ordines admitti; ac citra contemptum contrafaciendo, non peccaretur graviter nec ab ordinando nec ab ordinante, observa tamen Sac. Congregationis Concilii decretum, num. 3, 4 et 5.

Corrigitur tamen auctor, in not. ad n. 5.

Effectus confirmationis est triplex, nempe augmentum gratiæ habitualis, et jus ad gratias actuales roborativas ad fidem fortiter profitendam, character, quo confirmatus signatur, ut miles intra militiam Christi ad fidem cum robore propugnandam, et cognatio spiritualis, n. 6, 7 et 8.

Patrinus requiritur in confirmatione sub gravi culpa, et unicus, vel unica, atque distinctus a patrino baptismi, num. 9 ad 14.

Unus patrinus non potest tenere ultra duos eadem die confirmationis, nisi aliter permittat necessitas, num. 15 et 16.

Patrinus confirmandi debet esse confirmatus, ac sexus ejusdem cum confirmando, n. 17 ad 20. Et quoad regulares non posse esse patrinus jam in verb. Baptismus, et Vide etiam in verb. Regulares art. 1, a num. 115 ad 118.

Improbatur num. 19 auct. in not. ad finem.

Confirmatio debet administrari ab episcopo cum